

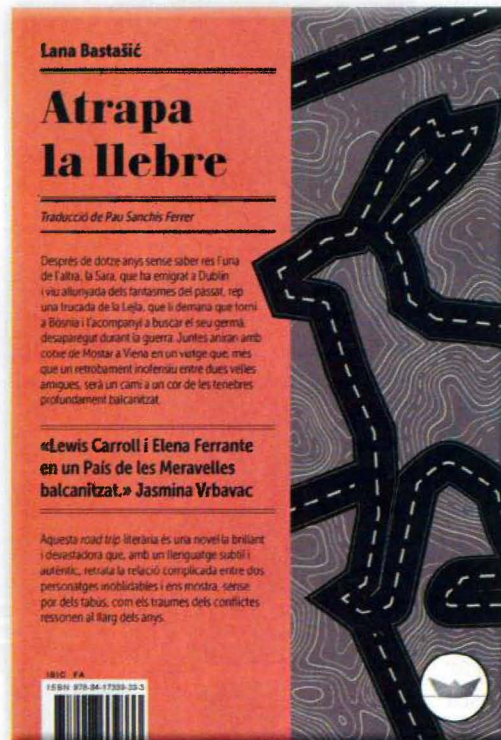

Com nòvies fugitives

Al meu entendre, una de les qüestions que ha plantejat el confinament ha estat quina quantitat de veritat som capaços de digerir com a societat i com a persones. La soledat del confinament comporta una anàlisi permanent sobre els valors que sustenten una societat i quin grau de falsedat posseeixen.

Avui analitzaré una de les novel·les traduïdes al català –aquesta per Pau Sanchis Ferrer– del serbocroat. L'autora és Lana Bastasic, nascuda el 1986 a Zagreb. *Atrapa la llebre* pot ser entesa com la història d'una amistat juvenil entre dones que ens descobreix els vels que oculten les rares mutacions de la joventesa mentre mirem com ens fem grans. La narradora munta una novel·la amb una precisió tècnica encomiable: una trucada després de dotze anys de no saber-ne res procura un viatge des de Dublín fins a Mostar passant per Zagreb i Viena. La trama de *road movie* als Balcans amassa una història perfectament identificada pel lector. El desenllaç és simbòlic. L'alternança calculada d'episodis de pura acció i altres de viscosa humitat sentimental entre claudàtors produeix un fort efecte. Des de la meua sensibilitat, el viatge és més entenedor i visible que no pas la indagació sentimental –una capbussada en la piscina tèrbola d'algues de la joventut– als Balcans.

El símbol de la llebre, poderós, calma el lector: volem coses conegudes. Podria ser que els lectors demanéssim a les novel·les arguments

↓
**LA SOLITUD DEL CONFINAMENT
COMPORTA UNA ANÀLISI SOBRE
QUINS VALORS SUSTENTEN UNA
SOCIETAT I EL SEU GRAU DE FALSEDAT**

coneguts, fons argumentals que fan de coixí, reverències a grans obres –*Alicia en terra de meravelles*–, reflexos cinematogràfics, impureses sentimentals, el fang fosc de la història a Sèrbia i a Bòsnia.

Veig un decalcatge entre les impressions de lectura, d'un realisme molt precís i el pòsit que et deixa, difús. Potser reclamo profunditat i, en canvi, la narradora s'afanya a l'impuls, al joc verbal, als canvis

de personalitat de les persones. L'heroïna de la novel·la és Lejla, un gran personatge que s'esmuny, que s'escapa per l'aigüera del temps.

Atrapa la llebre és una novel·la sobre el moviment. La dificultat d'encarrar la guerra dels Balcans i la pròpia pàtria es resol amb un contenidor formal perfecte que no deixa pas escapar el lector. Per mi, és la gran troballa de la novel·la: aquest estrany desdibuixament que deixa el temps en les consciències. Si en les novel·les clàssiques l'assumpte podia ser la distància entre la mentalitat de l'heroi, somiador i idealista, com Tirant o com Don Quixot davant d'excés de realitat, Sara, la protagonista, és una observadora fina amb la distància mental que provoca la cultura literària. Una aclucada d'ull pel Dublín de Joyce,

que mira la joventesa i la pàtria.

Entre les perles que s'escampen pel llibre, les comparacions: "els versos eren com nòvies fugitives, la universitat, per mi, una amant sobrevalorada durant quatre anys; per a Lejla la vida és una guineu rabiosa que a la nit et ve a furtar les gallines. Com una planxofa que perd la seva raó de ser si no està emparellada amb l'altra". Virtuosismes.